

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
NYOLCVES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Előfizetési felhívás!

A negyedév kezdetével új előfizetést nyitunk a

HAJDUFÖLD

re, mely aránylag rövid fennállása alatt a vidék legnépszerűbb politikai napilapja lett.

Nehéz küzdelmünkben, melyet a magyar-ság talpraállításaért és a keresztyén vallás-erkölcsök diadala juttatásáért önzetlenül folytatunk, — s: amitunk öntudatra ébredt, hazafias magyar közönségünk támogatására.

Minden fillérrel, amit keresztyén, magyar sajtónkra áldozunk, önmagunkat erősítjük!

A vidéki keresztyén magyar sajtónak legintranzigensőbb, legbátrabb, komoly, elszánt harcosa a

HAJDUFÖLD

Megjelenik, hétfő kivételével, mindennap reggel.

Előfizetési ára:

Egy óra 50 korona
 Negyedévre . . . 110 korona

Felkérjük t olvasóinkat, kiknek előfizetésük április 1-én lejár, hogy kiadóhivatalunkban (Piac u. 59) ujítsák meg idejében előfizetésüket, hogy lapunkat továbbra is zavartalanul küldhessük.

A magyar valuta

Egy esztendei szédületes, nyaktörő iram után kezd visszafelé rohanni az áru és értékpia árullama. Mintha valami titokzatos alak ugrott volna hirtelen a pénzszekerének megvadult lovai elé, a fékefeszített lovak megtorpantak s visszalódították a szekér iramát. Látszólag ezt mutatják a sokszor zuhanásszerű áresések, melyek ujabban napirenden vannak s egy szebb, boldogabb jövő reményével kecsgetik a koplalásban kimerült és teljesen lerongyolódott keresztyén magyar középosztályt. A valóságban azonban az áresések csak természetes következményei a világgiacon bekövetkezett óriási eltolódásoknak. A győztes hatalmak és a semleges országok a világháború befejezése után minden erejükkel a termelésnek látak és tekintet nélkül arra, hogy terményeiket eltudják-e majdan helyezni a világgiacon, két hosszú esztendeig termeltek megfeszített erővel és lázas szorgalommal. Most óriási árukészletek várnak vevőre Amerikában, az antánt-államokban és a semleges országokban s a készletek tulajdonosai kénytelenek olyan piacokat is számításba venni, amelyek elől rossz valutájuk miatt eddig mereven elzárkóztak. Ezek közé tartozik a mi szerencsétlen hazánk is, mely külföldi segítség-koldulás helyett saját erejére támaszkodva öntudatosan látott hozzá rettenetesen zilált pénz-

ügyi helyzetének szanálásához. Már maga ez a tény is bizalmat keltett a piac után sóvárgó külföld előtt, mely érthető érdeklődéssel fogadta a pénzügyminiszter expozéját és kíváncsian nézett annak megvalósítása elé. Mikor pedig a bekövetkezett tények kétségtelessé tették előtte, hogy Osonka-Magyarország egyre erőteljesebb léptekkel halad a gazdasági válsághól való kibontakozás útján előre, — lanyhulni kezdett a kalmár bizalmatlanság és Zürichben javulni a magyar korona árfolyama. Ez a magyar valuta legutóbbi javulásának és az olcsóbbodás örvendétes jelenségének titka. A magyar öntudat és nemzeti erő a szó szoros értelmében kierőszakolta pénzének tekintélyét a külföld előtt azzal, hogy nem mutatott előtte kétségbeesést,

nem fordult hozzá segítségért, hanem a mellőre ütött s azt mondta: azért is megélek a magam emberségéből. S elzárta a határokat a fölösleges, luxus-cikkek elől. A valuta-sorsa kell, hogy eszünkbe juttassa az integritás kérdését is és reméljük engedje, hogy a magyar dac és ölniakarás abban is megtalálja egyszer számítását. Ha nem siránkozunk elrabolt határainkért ellenségeink előtt, hanem összeszorított ajakkal, néma, de annál többet kifejező dacos fájdalommal szegezzük tekintetünket Erdélyre, a Bánátra és a Felvidékre, készülünk erős akaratral a leszámolásra: ismétlődni fog a magyar valuta esete és Szent István birodalma ismét régi fényében és nagyságában fog a világ színe előtt ragyogni!

Péntekre összehívják a nemzetgyűlést

Megint kormányválság?

Budapest, március 30. (N. St. t. j.) Az a politikai elégtelenség, amely már napok óta érezhető volt, még erősebb lendületet vett. Az elégtelenség a kormány ellen különösen a Kiszgazdapárt részéről nyilvánult meg. A kiszgazdák tegnap esti értekezletükön elhatározták a nemzetgyűlés sürgős összehívását. Az összehíváshoz szükséges 30 aláírás már együtt van s átadták Kenéz Bélának, a nemzetgyűlés elnökének. A nemzetgyűlés pénteken fog összehívni. A pénteki ülésen, amelynek robbantási színezete lesz, fel fog szólalni Balla Aladár, Rássay Károly, Erekly Károly, Hencz Károly, Kovács J. István, Rubinek István és mások.

A kiszgazdapárt elégtelensége elsősorban Teleki Pál miniszterelnök és Vass József kultuszminiszter ellen irányul. Politikai körök véleménye szerint a kormány mostani tagjai közül az új kormányban fele sem fog helyet foglalni.

A keresztyén nemzeti egyesülés pártjában hangoztatják, hogy a kormányzás csak koalíciós alapon képzelhető el. Mára várják And-

rassy Gyula pártvezér, ugyszintén Teleki Pál gróf hazaérkezését.

Ma délelőtt Barta Richárd a kabinetiroda főnöke és Tomcsányi Vilmos belügyminiszter-folkerezték Nagyatádi Szabó István minisztert s vele hosszasan tanácskoztak. A tanácskozás után értekezlet volt, amelyen részt vett Kovács J. István is.

Nagyatádi délben 12 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzónál.

Az összes pártok távirati uton Budapestre hívták vidéken tartózkodó tagjaikat, úgy hogy a pénteki ülésen szinte minden képviselő részt fog venni.

A pártok, s a párt vezérek állandó értekezletet tartanak s egymást érik a megbeszélések.

Ugy a kiszgazdák, mint a keresztyén párt csütörtök este döntő értekezletet tartanak.

Budapest, márc. 30. Friedrich István ma kijelentette egy újságrónak, hogy véleménye szerint a kormány helyzete tarthatatlan.

Az önálló jegybank májusban kezdi meg működését

Hegedüs Lóránt bécsi utja

Budapest, márc. 30. (Nemz. St. t. jel) Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter tegnap este hazaérkezett Bécsből, ahol az osztrák-magyar bank likvidálásával kapcsolatosan az új magyar bankjegykibocsátó hivatal megszervezéséről tárgyalt.

Megismertette az osztrákokkal az osztrák-magyar bank elváltatásáról és az új jegyintézet felállításáról szóló törvényjavaslatot, amit április 6-án fog benyújtani. A törvényjavaslat megszűnteti az osztrák-magyar bank szabadalmát s intézkedik az új, önálló bankjegykibocsátó intézet felállításáról. A pénzügyminiszter terve szerint az új intézet átveszi az osztrák-magyar bank budapesti szervezetét. Erre vonatkozólag még csak elvi megállapodások történtek. Bécsben maradt még Maté Albin osztálytanácsos, aki Hegedüs utasítása szerint folytatja a tárgyalásokat az osztrákokkal.

Az új bankjegy kibocsátó hivatal élén Popovics Sándor fog állani, míg a vezérigazgató Ellisch Viktor lesz.

A hivatal májusban fogja megkezdeni működését.

Az új jegybank nyilvános és parlamenti ellenőrzés alatt fog állani.

Olcsóbb lesz a kenyér is

Budapest, márc. 29. (Nemz. St. t. j.) A közlelmezési miniszteriumban a magyar korona javulása és a cseh szokol esése folytán tervbé vették a kenyér árának leszállítását. Ugyanis a pékek az olcsóbb szokol folytán olcsóbban szerezhetik be a felvidéki fát s így kötelességük a kenyér árát kilogrammonként körülbelül 30 fillérrel mérsékelni. Az erre vonatkozó tárgyalásokat már megkezdték.

Juhász Nagy Sándor

Azon vidéki nagyságok közül való egy, kiknek pályafutása rendes körülmények között jól jövedelmező ügyvédi iroda kényelmes jólétében éri el zenithjét. Szürke jelentéktelenség, kit sem a belső erkölcsi tartalom, sem az igazi, a tudós széles horizontjait átívelő műveltség nem predesztinált arra, hogy idők múltán kiemelkedjék a tömegből, melyből sarjadt. De aki kezdettől fogva a túlfutott ambíció tüzetől hajtvá, talán Dósa György parasztseregében vagy Bocskay zsoldos csapatában szolgáló egyik őse lázadó vérenek atorisztikus fellángolása által sarkalva és környezete inferioritása által kiemelve, egyszer csak talpra szökken és azok, kik nem bírták volna rá itt Debrecenben egy harmadrendű jelentőségű hivatal vezetését sem, egyszerre csak ott látják őt a szerencsétlen ország sorsának irányításánál akkor, mikor a legnagyobbakra, a legigazibbakra és férfiakra lett volna szükség.

Igy kerül a eszesra- aki egyébként oldhatta volna kegyes sorsát, ha egy vidéki polgármesteri székben megpihenhet. Ott állt a hatalmas ormán, farkastörku gróf mellett, a vele egyivásu Nagy Vincék, Vass Jánosok között. Szinte szédületes elgondolni is, hogy ezek az emberek tartották kezükben egy nemzet sorsát a legnagyobb válság idejében. Ezek a kis semmik, ezek a gerinctelen puhányok, kik a Böhm Vilmosok, Pogány Józsefek egy-egy felsattánó szavára hasravágtak és görnyedve elszobáztak a Handlerék és Lefkovitsoknál. Kacagni kellene, ha nem volna olyan mélységesen szomorú. Juhász Nagy Sándor egy Deák, egy Szilágyi Dezső székében! Az a Juhász Nagy Sándor, ki mikor kérve-kérleltük, hagyja ott a destruktív fészket, azt felelte a megízelt hatalomtól elbódulva: „szükség van még reám” — ki amikor őva intették, hogy ez az ut jóra nem visz, mert ez a lejtő, azt mondotta: „menteni akarom azt, ami menthető.” Akkor még nem tudtuk, hogy a saját féltett bőrét értette ezalatt.

Es most arról kapunk híradást, hogy ez, ami saját külön bűsünk, aki egy esztendeje éppén, a maga árménykától megijedve, a nemzeti hadsereg bevonulása elől férfiatlanul, pipogyan megugrott, mint egy megriadt nyul, hogy Prágában, Bécsben felkereshesse az októberi forradalom szintén megugrott nagyságait és nyakukba várja magát ez a talajt vesztett „politikus”. Most a boeskorosok védelme alatt, Kolozsvárról öltögeti nyelvét a Horthy-országra és szaval jogrendről, liberalizmusról, demokráciáról, reakcióról. A vezér Firenzében rakogatta le hazaáruló aknáit, amíg az olaszok is megsokalták undok munkáját és kiutasították a magyar történelmi legszegényteltebb alakját. Lovászy Bécsben, Linder miniszter-társa a mi bálványunknak Bárányában, Jászi Bukarestben, Jánosi Nagyváradon, Pogány Moszkvában és ami helyi érdekű külön nagyságunk Kolozsvárott, vagy ahogy ő talán jobban szereti mondani: Clujon intrikál ellenünk és adáz és halálos ellenségünk, a hiénák asziszisztálása mellett, az ő kegyes jóvoltukból fedd és korhol bennünket és szerelmes ömléggel áradozik a hozzá méltó nagy Károlyi Mihályról.

Nines itt jogrend, mert ime: az üldözött hazafiaknak emigrálni kellett, akiknek semmi egyéb bűnük nem volt, csak az, hogy az ezeréves országot halottrabló hordák prédájának dobták és akik ma nyavalyás vén aszszonyok módjára sipitognak és mentegődznek. Ellenségeink fedezete alatt fészkelődnek mindnyájan, kiknek a szennyes áradat hullámverése közükre juttatta a vihar idején, a soha meg nem álmodott hatalmat, amellyel megmentői lehetek volna a nemzetnek és a melylyel áruelői lettek.

Es ahelyett, hogy észrevétlenül meglapulanának, hogy a nevüket is elfelejtsük, mi, a rácsok közé zárt ország megalázott, megtépett, szenvedő rabjai: ahelyett, hogy az el-

rejtett visszavonultság és magukbaszállás-vezeklő óráiban bűnbánatot tartanának az irtózatatos bűnök egész sorozata fölött, melyekkel a nemzet ellen vétettek, ime, kiállanak a fórumra (igaz, hogy ellenséges földön) és árulkodnak, rágalmaznak, bírálják és tanácsot adnak, hogyan kell építeni, azok, akik gyáván és tanácsatlanul álltak a rombolás idejében. Az októberi forradalom Saint-Juste parodiája, a mi tengerzöld Nagy Sándorunk is megszólalt inamár. Ne légy kíváncsi jámbor polgártársam, ki zsirfoltos kalapodat a levegőbe hajgáltad a nagy gyönyörűségtől, mikor a kabai Demostenest hallgattad, ne légy kíváncsi arra, hogy miket beszélt. Nyaladék az, mely a poshadt mocsár tején uszik. Legföljebb ti figyeljétek szavaira, kik tűzön-vízen, árkon-bokron át követték, hitvány kis cókmozgatókat féltve és rongyos kis egyéni érdekeitek véde, ti, kik még a szinvallás idejében is áradozva suttogtatok az ő történelmi nevét és áldásos, hazafias munkájának hiányát érzitek a legmagyarabb református egyház presbiteri gyülekezetében és a legmagyarabb város jog- és pénzügyi bizottságában. Es gyönyörködjétek benne . . .

Vádirat Löw Imánuel ellen

Budapest, márc. 30. (N. St. t. j.) Szegedről jelentik: Löw Imánuel szegedi főrabbi ellen az ügyészség vádiratot nyújtott be, amelyben felségértéssel, izgatással és kormányzósértéssel vádolja. A vád alapját azok a kijelentések alkotják, amelyek Löw Hollósi Sándor és Nypels György újságírók előtt tett a múlt év áprilisában.

Tovább tárgyalnak a csehekkel

Budapest, márc. 29. (N. St. t. j.) A cseh-magyar gazdasági tárgyalások előkészítő munkálatait a külügyminiszteriumban megkezdtek. Most az anyag összegyűjtésével foglalkoznak. A magyar-cseh tárgyalások a jövő héten fognak megkezdődni.

Taft - államtitkár?

Washington, márc. 29. (N. St. t. j.) Hir szerint Taft, volt amerikai elnök belép Harding, jelenlegi amerikai elnök kormányába, mint igazságügyi államtitkár.

Vasúti forgalom az „utódokkal“

Arad, márc. 29. (Nemzeti St. tel. jel.) A tegnapi nap folyamán nemzetközi vasúti tárgyalások kezdődtek meg, amelyen a kisantant államai vettek részt. A tárgyaláson a magyar államvasutak vonalain történő fontos csatlakozások szóba jöttek.

Budapest és Arad között rendes gyorsvonat forgalmat helyeznek be, hasonlóképpen Budapest és Kolozsvár között helyreállt a vasúti forgalom.

Budapest, márc. 29. Az államvasutak husvéti forgalmi korlátozása a mai napon megszűnik.

A németkommunistazavargás

Berlin, márc. 30. (N. St. t. j.) A kommunista felkelés úgy a német ipari városokban, mint Rajna-Vestfália tartományokban tovább tart. A rendőrség akciója sok helyen tagadhatatlanul sikerre vezetett, azonban a kommunisták is sok helyen új zavargásokat kezdtek. Így Görberek mellett a rendőrök a kommunisták tüzebe kerültek.

Drezdában a Szászország főbb részén szintén komoly zavargások voltak.

A német birodalmi kormány reméli, hogy a legrövidebb időn belül sikerül a zavargásokat elfojtani s a rendet teljesen helyreállítani.

Rendkívüli törvényszékeket állított fel a kormány, amelyek már meg is kezdték működésüket. Az elfogott lázadók rendkívül súlyos büntetésben részesülnek.

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése

Tegnap délután a részvényesek rendkívüli érdeklődése mellett tartotta meg Debrecen legnagyobb és legrégebbi pénzügyi intézete ezidei közgyűlését Szent-Királyi Tivadar elnöklésével. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, valamint a nyereség felosztására vonatkozó javaslatokat a közgyűlés minden hozzászólás nélkül, egyhangulag elfogadta s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak egyhangulag megadta.

Az 1920. üzletévre osztaléklul részvényenkint 35 koronát fizet ki az intézet.

Szent-Királyi Tivadar ezután úgy a maga, mint a távol volt Serli Gusztáv nevében kijelenti, hogy továbbra nem ohajtanak az intézet igazgatásában részt venni.

Miután az elnöki székét Komlóssy Dezső igazgatósági alelnök foglalta el, tárgyalásra kerül az igazgatóság kiegészítése. Igazgatósági tagokul megválasztottak: Csanak János (új), Erney Károly, Kernhoffer József, Kövy Lajos, dr. Nagy Lajos és Szomjas Gusztáv (új).

Komlóssy Dezső az elnöki székből mondott köszönetet Szent-Királyi Tivadarnak és Serli Gusztávnak eddigi működésükért, azon alkalomból, hogy az intézet igazgatóságából kiváltak. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Az idegen légió borzalmai

Berlin, március 30. (N. St. t. j.) A Berliner Tagblatt írja: Hamburgi tudósítónk jelenti, hogy a khrisztianiai kikötőbe öt teljesen lerongyolt németbirodalmi katoná érkezett, akik a francia idegen-légióból szöktek meg és óriási veszélyek között jutottak el német területre. Élményeikről és viszontagságaikról a következőket mondták el:

1920. februárjában kötöttek ismerettségét Maruban azzal a francia ügynökkel, aki napi 20 frank díjazás, ruha és teljes ellátás mellett az elpusztított francia területet újraépítési munkálataihoz szerződöttette őket.

Néhány század maguktól aláírták az eljűk tett szerződést, de az újraépítési területek helyett szigorú őrizet alatt azonnal Marseillebe szállították őket. Itt hajóra rakták valamennyiüket és 42 órai ut után a marokkói Oránban szállottak partra. Innen katonai fődület alatt gyalog City—Bell—Abbizba mentek, hol az idegenlégió formaruhájába öltöztették őket. De hamarosan tovább kellett menniök innen is és Mekvesben kerültek katonai kiképző szolgálatra.

Mindenütt a legdurvább bánásmódban részesültek, s a borzalmasan égető nap hevében kellett utakat csinálniök. Gyakran koplaltatták sőt ütlegelték is őket. Áprilisban kerültek az áru-leuchi kolóniához. Itt legjobban a hajdan német, ma francia sisakok sanyargatták őket, akik valamikor 10—15 évvel azelőtt állottak be az idegen légióba. Sokat közülök a marokkóiak elevenen vágtak darabokra, ha a borzasztó menetelésben kimerülve elmaradtak csapatjuktól.

Mikor a franciák a múlt év októberében Quzzean városát bevették, sikerült mintegy 50 legionistának a spanyol határon át megszöknie. Jelentkeztek a hatóságoknál, melyek barátságosan fogadták őket, miután fegyvereiket beszolgáltatták. A Hamburgba érkezett öt legionistát egy norvég hajó vette fel és hajómunka fejében vitte őket Krisztianába, honnan a német konzulátus pénzén utaztak vissza hazájukba.

Szomorú eset ez, — mondja a német lap, — de okulhat belőle minden német, akit magas munkabérékkel és fényes ígéretekkel csalogatnak idegen országokba . . .

A magyar kivándorlók is okulhatnak rajta. Nem mind arany, ami fénylik . . .

Mindennemű gazdasági és malomgépjavításokat, Autogénhegesztést, Cseplőgépeket, Locomobilokat veszünk eladunk és javítunk. Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszkezzük. Telefon Inter. 9-34

Nagy gépjavitó ipartelep! VÉRTESY TESTVÉREK
Debrecen, Hatvan-utca 53.

NAPI HIREK

Furcsa

Bizony, mi tagadás benne, hogy a kálvinista Róma keresztény főpapja a zsidó-újság hasábjain elmélkedik a zsidók által megfeszített istentemblem dicsősége föltagadásáról, a keresztények vallás leglélekemelőbb, legfölsőbb misztériumáról. Arról a itokteljes isteni erőt és hatalomról, mely megcsafolta a zsidó főpapok és irástudók minden krisztusi gondolat ellen való élet-halál küzdelmét s letagadhatatlan, csodálatraméltó tanúbizonyságot szolgáltatott a mi Urunk isteni mivoltának. Arról a fölséges isteni igazságról, mely áttörte a kösziklák kemény falát és a hit vigasztató enyhítő drága érzését csepegtette az emberi lelkekbe.

A zsidó ravaszág és aljasság pedig megsegyenülten, porbaomolva nézett utána a menyészálló örök igazságnak. . . Erről elmélkedett a püspök husvét ünnepén a zsidó sajtó hasábjain s bármennyire törjük is a fejünket ezen az izléstelenségen, nem tudjuk megérteni, mi akar lenni inkább: tüntetés a kereszténység eszméje ellen, vagy csak olyan régi fajta ndvarlás a fegyvertársaknak? . . .

— Misszió Debrecenben. A lelki-élet mélyítésére, az öntudatos vallásosság és a helyes önisméret tökéletesítésére a leghatékonyabb, biztos eredményt hozó eszköz a misszió (lelkigyakorlat). A debreceni katolikus hívek fokozott lelkiigényét óhajtja kielégíteni dr. *Lindenberger* János püspöki-helynök, amidőn 8 napos misszió tartására két kiváló, országosan ismert missziós atyát kért fel. A misszió esztendőnkön kezdődik. Ez alkalommal este 7 órakor egy a férfiaknak mint a nőknek közös bevezető elmélkedésük lesz. A többi napon azonban délután 5 órakor a nőknek, este 7 órakor pedig a férfiaknak lesz beszéd. Az előzetes általános érdeklődést tekintve a Szent Anna-utcai templom valószínűleg ismét szűknek bizonyul.

— A soproni Kereskedő Testület és a Nyugat-Magyarországi kérdés. A debreceni Kereskedő Társulat meglehetősen átírásban üdvözölte a soproni Kereskedő Testületet arról az alkalomból, hogy a Nyugat-Magyarországi folyó küzdelemben dr. Gratz külügyminiszterhez intézett táviratukban lelkesedéssel adtak kifejezést ama szándékuknak, hogyha kell, fegyverrel is készek harcolni azért, hogy legalább Nyugat is ne csonkították meg az ország. A soproni Kereskedő Testület az alábbi választatot küldötte a debreceni Kereskedő Társulathoz:

— Igaz, őszinte örömmel vettük tudomásul f. hó március 1-én kelt szíves soraikat, amelyekben rokonszenvűnek és ideális hazaszeretőknek oly megkapó tanujelét adták. Fokozott erőszéggel érezzük, hogy azok a szálak, melyek bennünket a magyarsághoz fűznek, el-künk legmélyében vertek gyökeret és erőt, bizalmat kölcsönöz az a felemelő tudat, hogy a Haza szívében érdeklődéssel és szeretettel vesz-nék részt küzdelemben, amelyet azért folytatunk, hogy egy igazságtalan és erőszakos akciónak újat szegjük. Erős a hitünk, hogy közös erővel célt fogunk érni. Legyenek meggyőződve, hogy a soproni kereskedőség átérzi hivatásának nagy fontosságát és nem fogja a közös szent célt sohasem szem elől téveszteni.

Az ilyen nyilatkozatok, mint amilyen ez a levél, megerősítnek bennünket abban a rendíthetetlen hitünkben, hogy Mayr és Davy urak minden mesterkedése és a birtokba vételre való lázas készülődése ellenére is Nyugat-Magyarország nem válik soha el tőlünk!

Ötmillió dollárt adott az amerikai zsidó komité a Lengyelországban élő zsidók gazdasági helyreállítására céljából.

— Harsányi Imre hivatalában. Harsányi Imre dr. rendőrkapitány ma délelőtt ismét elfoglalta hivatalát a községi előjárásnál. Az ipari ügyosztály vezetését vette át. Harsányi két esztendői kálvária után teljesen tisztázva került ki az ellene emelt vádak alól.

Választójogot adnak a nőknek Romániában és az újszerűségi területeken, ha úgy a kamara, mint a szenátus megszavazza az erről szóló törvényjavaslatot, ami pedig biztosra vehető.

— Ujabb árzuhanások a baromvásárban. A tegnapi nap folyamán a rendőrség újra kint járt a barom vásárban, ahol megállapította, hogy úgy az igás, mint a vágó marhaárakban újabb zuhanás mutatkozott.

A tegnapi nap folyamán a vágó marhák között a *tehén 18-tól 31 50 korona, a borjú 20—38 korona, a növendék marha pedig 32 koronás* különkénti árban kelt élősulyban. Ezen árak mellett is a felhajtás igen élénk. A *kínlat felette nagy, míg a kereslet lanya.* A lóvásárban is nagy árzuhanások mutatkoztak. Megállapította a rendőrség, hogy tegnap 10 ezer koronáért már igen jó lovak cseréltek gazdát. A vágólovak ára 1000 korona volt. A felhajtás itt is élénk. Az egész vásárban feltűnően nagy a kínlat, míg a kereslet alig-alig volt valami.

A román szenátus elfogadta a föld-birtokreformról beterjesztett törvényjavaslatot.

— A menekült napok eredménye. Az Országos Menekültügyi Hivatal vezetőségének debreceni látogatása alkalmából e hó 19-én és 20-án rendezett és fényesen sikerült Menekült Napok ünnepélyein befolyt bevétel, a kiadások levonása után, a felülfizetésekkel együtt a *menekülteknek összesen 20 173 K 17 fillért jutott* Ebből a színházi díszelőadás 4217 K; a *Matiné 1061 kor., a Theatrlután 15.465 kor. 17 fillért* jövedelmezett. A természetbeni adományokról és a felülfizetésekről később számolunk el. Menekültügyi kirendeltség.

— A Nyukosz orgonahangversenye április 5-én d. u. 4 óras kezdettel a Kossuth-utcai református templomban lesz, Hammerstadt orgona művész, Stiaszny hegedűművész és Gratzly Norbertné prasszony közreműködésével. — Jegyek előre válthatók: Méliusz és Antalffy könyvkereskedésében (földszint 20 kor, karzat 15 korona) továbbá az előadás napján délután a templom előtti pénztárnál. Műsor ugyanott kapható. A város érdeklődő közönségét tisztelettel meghívja a Nyukosz elnöksége.

— Adományok a Géresi-emlékalapítványra. A folyó hó 23-án tartott Géresi-emléknap alkalmával a Géresi alapítványra a következő adományok folytak be a pénztárnál. 100—100 K-t adományozott Barcsa József, dr. Erdős József, Hegedűs Sándor, Hubert Ottó, Koncz Aurélné; 50—50 K-t Komlóssy Kálmán, Nagy Jenő, Németh Aladár, Székely Simon, Szomjas Gusztáv, Vadász Sándor; 40 K-t Nagy Géza; 30—30 K-t Gaszner Géza, ifj. Szoboszlai Sándor, Tóth Béláné; 20—20 K-t dr. Dereksy István, dr. Ilyefalvy Géza, dr. Mártonffy Marcel, N. N., Nagy Lajosné, Nádasdi Alajos, N. N., N. N., N. N., Oláh Miklós, Székely Ferenc, Szoboszlai Sándor, dr. Tankó Béla, Wilhelm Emil; 10—10 K-t dr. Horvay Róbert, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Pásztor Albertné, R. S. Skirovna, Szondy György, Szoronyi Zsófia, dr. Veress István, továbbá több kisebb adományból 32 K. Összesen 1372 K

— Az Ebredő Magyarok Egyesületének április 9-én tartandó művészestélyén szereplő M. Némethy Ella operaházi művésznő virágvasárnapján a Carmen címszerepét játszotta és énekelte. Alakításáról egyik fővárosi lap a következő kritikát közölte: „Nem tudjuk, hogy a művésznő mivel hódította meg a közönséget: pompázatos asszonyi szépségével-e, vagy hangjának süppedően puha timbrejével“. Közönségünk csak hálás lehet a rendezőségnek, hogy alkalma lesz a művésznő énekművészetében gyönyörködni.

— A Lovaregyet újabb kérelme. A városi Lovaregyet, mint megirtuk, beadványt intézett a tanácshoz, melyben a versenydíjak fel-emelését kérte. A tanács 1000 koronát szavazott meg a május közepén tartandó Lovaregyet városi díjára. A Lovaregyet azonban túl kevésnek tartotta az összeget s a törvényhatósági bizottsághoz fordult s azt kéri, hogy legalább 5000 koronában állapítsa meg a versenydíjat. A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Szentpéteri Kun Béla bizottsági tag indítványára a tanács határozata mellett foglalt állást s a Lovaregyet újabb kérelmének elutasítását javasolja a közgyűlésnek.

Husz százalékkal esett az import cukor ára Budapesten. A 160 koronás ár 130 koronára esett le különként az utóbbi napokban.

— A DEAC bálja. A Debreceni Egyetemi Athletikai Club április 10-én nagyszabásu mulatságot rendez. Az agilis rendező bizottság most fáradozik a műsor összeállításán. Műsor után tánc reggelig. Az előjelekből ítélve, feledhetetlenül kellemes estére van kilátás.

— Elhalasztották a Tisza-pőr tárgyalását.

Több oldalról elterjedt az a hír, hogy a Tisza-pőr tárgyalását bizonytalan időre elhalasztották. *Gadó* István törvényszéki bíró, a tárgyalás vezetője kijelentette hogy semmiféle intézkedést nem tett a főtárgyalás elhalasztására s így azt április 12-én a kitűzött időben megkezdik.

Kielégítő a mezőgazdaság állapota. Az ország több helyén jelentkezett enyhébb csapadék kedvező hatással volt a vetésre. A lencse és borsó vetését már befejezték. A márciusi éjjeli fagy lényeges kárt nem okozott.

— Felhívás a menekült tisztékhez. Székely és erdélyi magyar leszerelt és leszerelendő tiszték és legénység tekintet nélkül arra, hogy alkalmazásban van-e már vagy sem, elhelyezése ügyében sürgősen jelentkezzenek P. Jánosy Sándor t. főhadnagynál Aranybika szálloda I. em. 128. Jelentkezés naponta délelőtt 8—11 óráig.

Halálra kínoztak a románok két magyar leányt Nagyszalontán, akik március 15-én gyászfátyolos nemzetiszínű szalaggal díszítették fel a nagyszalontai Kossuth szobrot; az emlékművet pedig felrobbantották a művelt latinok.

— A „Debreceeni Önkéntes Tűzoltó Testület“ ünnep első napján tartotta meg hosszú szünet után első rendes közgyűlését. Egyhangú lelkesedéssel mondta ki a közgyűlés az 1877. óta fennálló testület azonnali és újbóli működésének haladéktalan megkezdését s a főparancsnoki tisztségre *Ekly* József városi törvényhatósági bizottsági tagot választotta meg. Majd az új tisztikar megválasztása következett és pedig helyettes főparancsnok lett *Darvas* Béla, alparancsnok *Mayer* Ferenc, szakasparancsnokok: *Szekeres* Gyula, *Halász* Árpád, *Forgách* István és *Nagy* Dezső, segédtiszték: *Molnár* József és *Thalwizer* Alajos. Szertárnok: *Viola* Kálmán, Orvosok: dr. *Dereksy* István és dr. *Berencsy* Zoltán. Ügyész: dr. *Tukats* Dezső. Műnök: *Sztankay* F. Béla. Pénztárnok: *Ganovszky* Lajos. A testület titkára lett: *Nagy* Lajos, kit 25 évvel ezelőtt az összes szakvizsgálatok letétele után nevezett ki önkéntes őrpáncsnokká a parancsnokság.

A destruktív sajtó ellen Miskolcon is gyűlést tartottak s bojkott alá vették Az Est, Magyarország, Pesti Napló, Népszava, Világ fővárosi és a Miskolcon megjelenő Reggeli Hírlap című újságokat.

— Kiss Ferenc női szabó Piac-utca 56. sz. Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat! Tanítást elfogad, volt Molnár-cég szabásza.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT

NÉPRUHÁZATI CZIKKEK

KIÁRUSÍTÁSA SIMONFFY U. 2.

(városi bérház, volt burgonyaelosztó helyiségben.)

KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

Munkás bakkancsok,
Női és gyermekcipők,
Füstian, stux bricsesz és pantalló nadrágok,
Férfi és női fehéreművek,
Kanavászok, zephírek,
Férfi ruha füstian és zeig szövetek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

SZÍNHÁZ.

*** A mi falunk.** (Bemutató a Csokonai-színházban) *Than* Gyula hírlapíró kollégánk eredeti énekes nép színművét mutatta be a Csokonai színház kedden este zsufolásig telt ház mellett olyan zajos sikerrel, amellyel meglehetősen elégedve a színház is, a szerző is meg a — közönség is. A színház, mert a magyar kulturát szolgálta igazán és hivatásának megfelelően; a szerző, mert törekvéseit elérve láthatta abban az őszinte megértésben és tomboló lelkesedésben, mellyel darabját a publikum fogadta, s meglehetősen elégedve a közönség, mert

valóban gyönyörködött, valóban művészi szépet élvezett Than Gyula új darabjában. Az akác-lombos, virágillatos magyar falu elevenedik meg előttünk a Csokonai színház színpadán. Nem úgy, ahogy a „modernnek” interpretálják, hibáinak magára szedett nemzetközi nyavalyáival egyetemben, hanem úgy, ahogy mi városiak szépnek, kedvesnek és irigylésre méltónak képzeljük. Egyszerű csendes, józan és szorgalmas, gondolkodásában nemes, erkölcsi tisztaság, szokásaiban és viseletében izig-vérig magyar az a falu, amely előttünk áll *A mi falunk* szerzőjének képzeletében.

Ott látjuk a magyar népet a maga hamisítatlan mivoltában, érezzük a magyar nép lelkét a maga eredeti tulajdonságaiban, sirva-vigadó különlegességében s halljuk a magyar szív dobogását a megcsufolt, lerongyolt hazáért, Istenért és nemzeti hagyományokért. Than Gyula új darabja valóságos esztétikai folklorea a magyar nép alaptulajdonságaiból és szokásaiból, díszes és jóillatú csokorba kötve. S mennyi szín, hangulat, élelenség és ötlet az elrendezésben! Mintha a magyar Géniusz tavaszi pompában illatozó virágos kis kertjében ülnék. Csupa kellem, csupa báj és csupa harmonia mindenütt! A falusi bíró törölmetszett, nemes alakja, a józan gondolkodású puritán magyar típusa, a falusi magyar asszony romlatlan lelke, hitvesi hűsége és gyöngéd, odaadó szeretete, az egyszerű emberek raffinaltság nélküli őszinte szerelme megannyi mesteri kézzel megrajzolt mozaik-képe a magyar néplelek alaphangulatának és erkölcsi jellemvonásának. A szemképrázott nemzeti táncok, a körmagyar, az arató-és koszoros-tánc, valamint Than Gyula saját szerzeményű pattogó magyar nótái csak méltó kísérői és szükség szerű velejárói annak a jelenbeli szépségnek, mely a darabot felénk sugárzik s melyet a főgyökere, zamatos nyelvezet irodalmilag is értékes és koszorura méltóvá teszi a darabot, melynek hibáit is meszesze tulszárnyalják erőnei.

Az előadó művészek igazán pompás alakításokat végeztek. *Bodán Margit* olyan helyre asszony volt, annyi közvetlenséggel, melegséggel és odaadással játszotta meg szerepét, hogy a közönség nem tudta: melyik jelenését szakítsa meg a tapsok viharával? Ugy látszik *Bodán* minden bemutatásra tartogat képességeinek tárházában valamit, amivel ellenállhatatlanul ragadja magával művelő közönségét. *László Gyula* ezuttal is oly művészi tudással alakította szerepét, hogy teljes elismeréssel kell róla megemlékeznünk. De kedves közvetlenséggel játszott *Sékely Zizi* is és megerősítette bennünk azt a hitet, hogy tőle még sok várni való van. Különös dícséretet érdemelnek azonban a többiek is valamennyien. *Egyed Leáre*, *Dörgey*, *Kubányi Helthy*, *Csolnaky*, *Gyulay*, *Nádossy* és *Lukács Julia* képességeik legjavát vitték a darabba, mely olyan sikert aratott, ami dícséretre válik nemcsak a színháznak, nemcsak a szerzőnek, hanem Debrecen színházlátogató közönségének is. Elismerésre méltó munkát végeztek kisebb szerepekben még *Mátray Jenő* és *Erdélyi Kálmán* is, de meg kell dicshatnunk a kart és a zenekar produktumát is.

A meleg fogadtatás és a darab becsese biztosított arra, hogy gyakran fogunk találkozni vele a repertoáron.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csütörtökön béreltszünetben *A mi falunk* megy.

Pénteken tisztviselőest. Echegaray világ-hírű dráma az Az utolsó csók kerül színre.

Szombaton, ápr. 2-án C (41) béreltszünetben: *A mi falunk*. Népszínmű.

Vasárnap, ápr. 3-án délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: *A piros bugyellár*. Eredeti népszínmű.

Vasárnap, ápr. 3-án este: *A kékszakálu herceg*. Vig opera.

Hétfőn, ápr. 4-én délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: *Az elmúlt harangok*. Színjáték 4 felv.

Hétfőn, ápr. 4-én este béreltszünetben: *A mi falunk*. Népszínmű.

Madame Recamier történeti regény első Napoleon idejéből 6 felvonásban ma mutatja be az Uránia a főszerepeket Fern Andra és Bernd Áldor játsszák. Jegyelővétel.

A sátnaplója fantasztikus filmjáték 6 felvonásban, főszereplők Lucy Dorrainé és Alfonz Tryland. Ez a film a budapesti Renaissance színházban óriási sikert aratott, bemutatja az Apolló. Jegyelővétel.

Sesano kalandortörténet 5 felvonásban (Gyermekrablás a Buffalo-cirkuszban.) A főszerepet Luciano Albetini a vaserejű atléta artista és Henriette Bonnard játsszák. Bemutatja ma az Arany Bika mozi. Jegyelővétel.

Sesano szenzációs kalandor film.

Sesano gyermekrablás a Buffalo-cirkuszban.

Sesano, a vasgyűrű — óriás erejű atléta.

Sesano ma az Arany bika moziban.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

A tőzsde

Budapest, március 29. (Nemz. St. t. jel.) *Ertékpapírpiac* Kedvesen indult, de vevő hiányában a forgalom nem fejlődött ki.

A zürichi jegyzés hírére az idegen valuták javultak:

Napoleon 12:90—70, font 19:90, dollár 382—50, francia frank 25:50—24, márka 5:99—62, lira 14—13:20, osztrák korona 0:52—51, rubel 166—48, lei 495—458, sokol 510—468, svájci frank 62—61, korona dinár 8:90.

Zürich, márc. 30. Magyar korona 170.

Newyork, márc. 30. A magyar korona itt a kétszeresére emelkedett. 100 koronáért 38 centet adtak, míg az osztrák koronáért csak 29 centet.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelődrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 14.

Apró hirdetések.

Rizkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Aranyat

mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Bélyeggyár és vésőintézet

PAULÓ I. Bathányi-utca 22. Telefon 1365.

Forgács István

műorás Bádógos-u.

Kováry és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épít. Bőrműhelye szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Koros Sándor

történelmi szobák Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Zenészek!

Mindenféle vonós és fuvós zenészek felvételnek a Pavillon laktanyában. Jelenkezni lehet mindennap délelőtt 9—12-ig a Pavillon laktanyában Nöth ezredkarnagynál Debrecenben.

Kertészetben

jártas tisztességes fiatal embert vagy fiút azonnali belépésre felvesznek. Bent lakás és k. sz. Károly Ferencz József-ut 17—a.

Eladó

7 hold föld a város alatt, melyből 5 hold rozssal van bevetve. Értekezheini Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

3172—4140—921.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város Tanácsa tudomására hozza a nyugdíjas városi alkalmazottaknak, hogy a m. kir. Belügyminiszter ur 77800—920 B. M. körendelete értelmében 1921 évi január hó 1-től kezdve törvényes feleségük, kiskoru és saját jövedelemmel nem bíró gyermekeik és az általuk tényleg eltartott keresetképtelen s velük közös háztartásban élő családtagjaik után családi pótlékban részesülhetnek.

A kérelmet a város polgármesteréhez kell benyújtani. A bejelentési lapok és a szükséges felvilágosítások a városi főjegyzői hivatalban (földszint 5. sz. városháza) a hivatalos órák alatt d. e. 8—2-ig nyerhetők.

Megjegyzni a városi Tanács, hogy a m. kir. Belügyminiszter urnak ez a rendelkezése nem vonatkozik a kegyelmi ellátásban részesülőkre.

Debreczen, 1921 márc. 7.

VÁROSI TANÁCS.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

Parfüm

Telefon 14-80

szóródugós, manikúr és fésűkzették, legfinomabb parfümök, szappanok, fésű és kefék, mindenféle piperecikkek legelődrágábban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Maga hamis Benedikt Jenő

fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja újonnan berendezett aranyműves és ékszerész tisztében Piac 72.

Fümagvak

Finom parfümgyűjtemény
Állatkerti pázsit
Angol perje
Sötétperje

eredeti külföldi minőségek beérkeztek s kaphatók

Röntsek Géza

magkereskedésében Debreczen, Kossuth-u.

Csillag fürt mag

eladó míg a készlet tart

Viczmandy Gyula

Tamásipuszta

u. p. HAJDUSÁMSON.

Rézgálicz

elsőrendű minőségű 96,99%, Hungaria gyártmányu nagyban és kicsinyben jutányos áron kapható Tiszavidéki Mészgázák Szövetkezeténél, Király-u. 2. I.